

Aleg 521

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

·/. załączony ·/. projekt ustawy o Radzie szkolnej krajowej.

Wnioskodawca :

Dr. Franciszek Tomaszewski.

Michałowski, Małachowski, Stapiński, Bojko, Włodek, Krempa, Lipiński, Schätzl, Kępiński, Maiss, Fruchtmann, Loewenstein, Michalski, Wiśniewski, Żardecki, Witosławski, Fijałek, Rayski, Tarnawski, Romanowicz, Huza, Kolischer, Vayhinger, Jabłoński, Rotter, Rutowski, Bednarski, Merunowicz, Bujnowski, Wurst, Jahl, Maryewski.

Ustawa

z dnia o Radzie szkolnej krajowej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

Rada szkolna krajowa jest najwyższą władzą nadzorczą i wykonawczą w kraju w sprawach wychowania publicznego z wyjątkiem spraw uniwersytetów i zrównanych z nimi wyższych zakładów naukowych.

Radzie szkolnej krajowej podlegają:

1. publiczne szkoły ludowe, tak pospolite jak wydziałowe, tudzież seminarya nauczycielskie i połączone z niemi szkoły ćwiczeń;

2. publiczne szkoły średnie;

3. państwowe szkoły handlowe i przemysłowe.

Rada szkolna krajowa wykonywa z ramienia Ministerstwa Wyznań i Oświecenia prawo nadzoru państwowego nad wszelkimi prywatnymi i niepaństwowymi zakładami naukowymi.

§. 2.

Statut organizacyjny Rady szkolnej krajowej, ogłoszony na mocy cesarskiego rozporządzenia z dnia 25. czerwca 1867 r., o ile w nim jest określony zakres działania Rady szkolnej krajowej, pozostaje nienaruszony.

§. 3.

Rada szkolna krajowa składa się:

1. z Namiestnika, jako przewodniczącego i zastępującego go wiceprezydenta Rady szkolnej krajowej, którego w razie przeszkody zastępuje wyznaczony przez Namiestnika zastępca;

2. z referentów spraw szkolnych administracyjnych i ekonomicznych;

3. z inspektorów szkolnych krajowych;

4. z członka Wydziału krajowego, przez Wydział delegowanego;

5. z czterech delegatów Sejmu krajowego, wybranych w ten sposób, że jednego wybierają posłowie z większych posiadłości, drugiego posłowie z miast i lzb handlowych, trzeciego posłowie z małej posiadłości, czwartego zaś wybiera pełne zebranie Sejmu;

6. z trzech duchownych religii rzymsko-katolickiej, z których jeden ma być obrządku łacińskiego, drugi greckiego, trzeci ormiańskiego; z jednego duchownego wyznania ewangelickiego i jednego reprezentanta religii mojżeszowej;

7. z delegata senatu akademickiego uniwersytetu lwowskiego, delegata senatu akademickiego uniwersytetu krakowskiego i delegata grona profesorów Szkoły politechnicznej we Lwowie;

8. z sześciu członków zawodu nauczycielskiego, z których dwóch nauczycieli szkół ludowych i seminariów nauczycielskich, dwóch nauczycieli szkół przemysłowych lub handlowych, dwóch nauczycieli szkół średnich;

9. z dwóch delegatów miast: jednego wybranego przez Radę miasta Lwowa i jednego wybranego przez Radę miasta Krakowa.

§. 4.

Członkowie wybrani przez Sejm krajowy mają mieć biernie prawo wyborcze do Sejmu, wybrani przez Rady miejskie bierne prawo wyborcze do Rady miejskiej i nie mogą być nauczycielami szkół, pozostających pod zarządem Rady szkolnej krajowej.

Członków wymienionych w §. 3. ustępie 6 tym mianuje Cesarz na wniosek Namiestnika, wymienionych w ustępie 8-mym na wniosek Wydziału krajowego. W sprawie wniosku o nominację duchownych katolickich porozumi się Namiestnik z ordynaryatami metropolitalnymi, a co do reprezentanta wyznania ewangelickiego z władzą wyznaniową ewangelicką.

Mandaty wszystkich w §. 3-cim wymienionych członków Rady z wyjątkiem wymienionych w ustępach 1—3 włącznie, trwają przez 6 lat. Gdyby wszakże w ciągu tego sześcioletniego okresu miały być przeprowadzone nowe ogólne wybory do Sejmu, mandat wybranych przez poprzedni Sejm delegatów gaśnie i Sejm przeprowadzi nowy wybór.

Członkowie Rady, których mandat gaśnie, mają jednak urzędować tak długo, dopóki nowy wybór lub nominacja nie nastąpi. Członkowie Rady, wymienieni w ustępach 7. i 8. §. 3. pobierają wynagrodzenie z funduszków państwa, wymienieni w ustępach 4., 5., 6. i 9 z funduszu krajowego w miarę uchwał Sejmu.

§. 5.

Rada szkolna krajowa załatwia sprawy swego zakresu działania kolegialnie albo potocznie; kolegialnie zaś na plenarnych albo sekcyjnych posiedzeniach.

Kolegialnie załatwia Rada:

1. wszelkie zarządzenia mające obowiązywać wszystkie szkoły zostające pod zarządem Rady szkolnej krajowej, albo całe kategorie tych szkół;

2. sprawy programów, instrukcyi, planów naukowych, regulaminów szkolnych, książek szkolnych, bibliotek i zbiorów naukowych;

3. sprawy organizacyi nowych, tudzież rozszerzenia albo przekształcenia szkół istniejących, sprawy budynków szkolnych;

4. mianowanie, pensjonowanie i w ogóle wszelkie sprawy osobiste stanu nauczycielskiego, wdów i sierót po nauczycielach;

5. wszelkie do Rady szkolnej krajowej wniesione rekursy przeciw orzeczeniom władz niższych i w ogóle wszystkie te sprawy, w których Rada występuje jako władza orzekająca;

6. wszelkie te sprawy, w których Rada ma przedłożyć wnioski, albo opinie Ministerstwu Wyznań i Oświecenia, Sejmowi lub Wydziałowi krajowemu.

Wszystkie powyżej nie wymienione przedmioty załatwia potocznie Prezydium Rady szkolnej krajowej przy pomocy inspektorów szkolnych krajowych i biura Rady.

Rozdział czynności załatwianych kolegialnie między Radę pełną a sekcję określa regulamin wewnętrzny Rady.

Wszystkie sprawy, które mają być przedkładane Radzie pełnej, będą wprzód rozpatrywane w sekcjach.

§. 6.

Rada szkolna krajowa dzieli się na trzy sekcje:

1. dla szkół ludowych i seminariów nauczycielskich;
2. dla szkół średnich;
3. dla szkół przemysłowych i handlowych.

W skład każdej sekcji wchodzi referenci administracyjni i inspektorowie krajowi tych szkół, które należą do zakresu działania danej sekcji i dwaj członkowie zawodu nauczycielskiego z tej samej kategorii szkół. Innych członków Rady szkolnej krajowej rozdziela Rada między sekcje tak, aby każdy członek należał do jednej sekcji i aby w każdej sekcji był przynajmniej jeden delegat Sejmu.

Z pomiędzy członków Rady wymienionych w ustępach 2-gim i 3-cim §. 3-go głosuje na posiedzeniach sekcji tylko czterech, których przewodniczący sekcji przy rozpoczęciu posiedzenia wyznaczy i do wiadomości sekcji poda. Należący do sekcji członkowie Rady, wymienieni w ustępach 4. do 9. § 3-go mają wszyscy na posiedzeniach sekcyjnych głos stanowczy.

Każdy członek Rady może należeć tylko do jednej sekcji, może jednak brać udział z głosem doradczym w posiedzeniach sekcji, do których nie należy.

Przewodniczącym sekcji jest przewodniczący Rady szkolnej krajowej lub jego zastępca.

Do ważności uchwał sekcji potrzeba obecności przynajmniej dwóch członków wymienionych w ustępach 2-gim i 3-cim §. 3-go i przynajmniej czterech członków z wymienionych w ustępach 4 do 9.

Przewodniczący może wykonanie uchwały sekcji zawiesić i odnieść się do Rady pełnej. Również na żądanie przynajmniej dwóch członków Rady, wymienionych w ustępach 4—9 §. 3-go będzie uchwała sekcji zawieszona i Radzie do rozstrzygnięcia przedłożona.

§. 7.

Na posiedzeniach pełnych mają głos stanowczy wszyscy członkowie Rady szkolnej krajowej wymienieni w ustępach 4—9 §. 3-go; z członków zaś wymienionych w ustępach 2—3 tylko ośmiu, których przewodniczący na każde posiedzenie Rady wyznaczy i przed rozpoczęciem obrad do wiadomości Rady poda.

Do ważności uchwał Rady pełnej potrzeba obecności przynajmniej pięciu członków wymienionych w ustępach 2-gim i 3-cim §. 3-go i przynajmniej jedenastu członków wymienionych w ustępach 4—9.

§. 8.

W przypadkach nagłych może przewodniczący zarządzić obiegowe załatwienie sprawy, podlegającej uchwale, przy czym wniosek do obiegowego załatwienia podany, można uważać za przyjęty tylko wtedy, jeżeli ilość podpisów odpowiada powyższym postanowieniom o komplecie wymaganym do ważności uchwał i jeżeli więcej niż połowa podpisanych zgadza się z wnioskiem.

Przewodniczący może także w razach nagłych na własną odpowiedzialność zarządzić wykonanie takiej uchwały sekcji, która wymaga zatwierdzenia Rady pełnej. Tak w tym przy-

padku, jak i w razach załatwienia obiegowego zawiadomi o tem przewodniczący Radę ewentualnie sekcję.

§. 9.

Uchwały wykonywa przewodniczący za pomocą referentów administracyjnych, inspektorów szkolnych krajowych i urzędników pomocniczych. W sprawach dydaktyczno-pedagogicznych są delegatami Rady przede wszystkim inspektorowie szkolni krajowi, co nie uwłacza prawu Rady i sekcji wyznaczania specjalnych Komisji dla przygotowania pewnych spraw lub delegatów dla wykonywania swych uchwał.

Członkom Rady szkolnej krajowej służy prawo zwiedzania szkół podlegających Radzie, przyczem mają się wstrzymać od czynienia jakichkolwiek uwag kierownikowi lub nauczycielom. O poczynionych spostrzeżeniach może zwiedzający szkołę zawiadomić właściwą sekcję.

§. 10.

Regulamin wewnętrzny czynności, odpowiadający powyższemu postanowieniem, uchwała Rada szkolna krajowa i przedkłada Ministerstwu.

Urzędników pomocniczych, lokalu i potrzeb kancelaryjnych dostarcza Radzie szkolnej krajowej c. k. Namiestnictwo.

§. 11.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia. Bezpośrednio po ogłoszeniu będą zarządzane wybory i mianowania członków Rady w myśl §. 3. Do ukończenia tych wyborów i mianowań urzęduje Rada w dawnym składzie.

§. 12.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Memu Ministrowi Wyznań i Oświecenia.
